

14. juni 2023

Forpliktelser for tilbydere med sterk markedsstilling - Orientering om videre saksgang

Forpliktelser utformet og fastsatt av Nkom eller i tilbud om tilgang som kan gjøres bindende gjennom vedtak av Nkom

Av ekomloven § 3-4 første ledd fremgår det at Nkom må pålegge tilbydere med sterk markedsstilling én eller flere særlige plikter etter § 4-1 og §§ 4-4 til 4-10. Pålegget, som gjøres i form av et enkeltvedtak, vil også fastsette omfanget og innholdet i forpliktelsene.

Formålet med bestemmelsen er å gi Nkom hjemmel til å pålegge tilbydere med sterk markedsstilling i et gitt geografisk marked forpliktelser som fremmer blant annet bærekraftig konkurranse og sluttbrukernes interesser.

Særlige plikter som pålegges tilbydere med sterk markedsstilling, skal være objektive, ikke-diskriminerende og offentlig tilgjengelige. Samtidig må pliktene være egnet til å løse og stå i forhold til konkurranseproblemene som er identifisert i analysen av de relevante markedene.

Etter gjeldende ekomlov kan følgende plikter pålegges en tilbyder med sterk markedsstilling:

- Plikt til å gi tilgang til anleggsinfrastruktur
- Plikt til å gi tilgang til nett og -tjenester
- Plikt til å tilby tilgang til regulerte priser
- Plikt til offentliggjøring og standardtilbud
- Plikt til ikke-diskriminering
- Plikt til å opprette regnskapsmessig skille
- Plikt til å innføre funksjonelt skille

Dette er videreført i den nye ekomloven¹, men i tillegg innføres det en ny mulighet for tilbydere som utpekes med sterk markedsstilling:

I ny ekomlov § 9-3 fremgår det at tilbydere som er utpekt til å ha en sterk markedsstilling, kan tilby myndigheten å påta seg forpliktelser som kan gjøre de nevnte pliktene overflødige. Den nye ekomloven var på høring i 2021 og forventes vedtatt i inneværende år. Et tilbud etter § 9-3 skal være tilstrekkelig detaljert, inneholde tidsplan, og angi rammene for gjennomføringen og varigheten av det forpliktende tilbudet.

Bestemmelsen innebærer at tilbydere med sterk markedsstilling, som alternativ til å bli pålagt plikter av Nkom gjennom ordinære markedsvedtak, vil kunne legge frem et tilbud som åpner for å gi

¹ [Høring - Forslag til ny ekomlov, ny ekomforskrift og endringer i nummerforskriften - regjeringen.no](#)

grossisttilgang til deres nett på nærmere bestemte vilkår. Muligheten til å forplikte seg på denne måten innebærer at tilbydere med sterk markedsstilling i større grad vil kunne påvirke vilkårene for sin virksomhet. Dette gjelder for eksempel vilkår knyttet til aktuelle tilgangspunkter i nettet, pris for tilgangen, offentliggjøring av opplysninger om tilbudet og ikke-diskriminering. Tilbudet kan også inneholde mekanismer for konflikthåndtering som skal løse eventuelle problemer som oppstår mellom grossisttilbydere og grossistkunde i avtaleperioden.

Som et ledd i myndighetens vurdering av tilbudet, skal Nkom gjennomføre en markedstest (i praksis en høring), særlig om vilkårene for tilgang, med sikte på å innhente synspunkter fra alle aktører i markedet.

Det følger av ny ekomlov § 9-3 tredje ledd at Nkom særlig skal legge vekt på følgende hensyn ved vurderingen av tilbudene:

- Dokumenterte rimelig og rettferdige vilkår
- Åpent tilbud for alle markedsaktører
- At tilbudet er tilrettelagt for rettidig tilgang på rettferdige, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår forut for lansering av tilhørende sluttbrukertjenester
- Egnet til å legge til rette for bærekraftig konkurranse i sluttbrukermarkeder

Nkom kan beslutte at tilbudet og vilkårene i tilbudet skal være helt eller delvis bindende, og hvor lenge forpliktelsene skal være bindende. Nkom kan også konkludere med at tilbudet er klart utilstrekkelig og avvise tilbudet.

Tentativ tidsplan

Nkom ser behov for å veilede potensielle tilbydere som kan bli utpekt med sterk markedsstilling om den nye muligheten i ny ekomlov § 9-3. Nkom planlegger å starte opp denne veiledningen kort tid etter at høringsfristen for markedsanalysen har utløpt, dvs. rundt månedsskiftet september/oktober 2023. Veiledningen vil både kunne være felles og bilateral. Nkom kommer tilbake med nærmere informasjon om veiledningsfasen over sommeren.

Nkom tar sikte på å fatte vedtak der det utpekes tilbydere med sterk markedsstilling i geografisk avgrensede områder i løpet av første kvartal av 2024. Nkom planlegger samtidig å sette en frist på to måneder til å komme med tilbud om tilgang etter § 9-3. For å få en effektiv og målrettet prosess, vil imidlertid Nkom oppfordre alle tilbydere som kan bli utpekt til å ha sterk markedsstilling til å starte med å forberede sine tilbud om tilgang før det nevnte vedtaket blir fattet, for eksempel etter at Nkom har gitt den innledende veiledningen om ny ekomlov § 9-3 i september/oktober 2023. Nkom vil også etter dette tidspunktet være tilgjengelig for å kunne gi råd og veiledning og diskutere problemstillinger som dukker opp i forbindelse med at hver enkelt tilbyder forbereder sine tilbud om tilgang.

Det vil bli gjennomført en markedstest for å vurdere de mottatte tilbudene om tilgang, jf. § 9-3 tredje ledd. Tidsplanen for dette vil komme på et senere tidspunkt.